

DE BREEDDE ARM BAND

door Jack Gordon

Toen de gebeurtenis, die ik hieronder verhaal, plaats greep, was ik sedert zes maanden te Amsterdam werkzaam, door mijn blad aldaar als correspondent aangesteld. De voor een buitenlander zoo typische hoofdstad van het merkwaardige kleine koninkrijk beviel mij bijzonder goed. Het is voor een buitenlandsch correspondent, wil hij zijn taak behoorlijk kunnen vervullen, noodzakelijk, veel relaties te bezitten. Inderdaad, bezat ik deze in voldoende mate, maar zij waren alle uiteraard van zakelijken aard, zoodat mijn avonduren meestal zonder bestemming waren. Een of twee avonden in de week bracht ik daarom door in een klein café in het centrum der stad; er was een goede band en er werd gedanst. Daar was het, dat ik voor het eerst kennis met haar maakte. Reeds den eersten keer dat ik het café bezocht, was zij mij opgevallen. Wat daarvan de oorzaak was zou ik niet kunnen zeggen. Het was mij reeds gebleken dat in Amsterdam veel dames, zonder begeleid te worden, de dancings bezochten.

Wat er van zij, haar persoonlijkheid trok mij aan. Zij was een buitengewoon goede dansense; ik vroeg mij zelfs af, of zij ooit *professional* geweest was. Wanneer ik het café bezocht was zij er altijd reeds; ik danste dikwijls met haar, en zoo kwam het dat ik op den duur aan haar tafel kwam zitten. Zij noemde zich Elsa Witz en was een Deutsche. Dikwijls vroeg ik mij af wat de oorzaak mocht zijn dat zij trouw iederen avond dit café bezocht — zij kwam iederen avond vertelde zij mij — maar ik wachtte mij wel daaromtrent vragen te stellen. Zij was geen vrouw, die men onbescheiden vragen stelt.

„U is de eenige heer dien ik hier ooit gesproken heb,” vertelde zij mij eens, „die niet opdringerig is of onbescheiden vragen stelt. Daarom dans ik graag met u, zelfs al trapt u mij op de teenen en al houdt u dikwijls geen rekening met de maat van de muziek.”

„Men beweert immers dat Engelschen niet muzikaal zijn,” herinnerde ik haar.

Elsa Witz was een aardig, zacht meisje — of scheen het te zijn. Haar oogen waren blauw en rond, kinderlijk bijna. Het haar droeg zij naar Duitschen smaak met twee platte wrongen over de ooren; het paste wonderwel bij haar zacht gezicht. Zij had kunnen poseeren als model voor Gretchen van Faust. Tot ik op zekeren dag een afstootende trek op dat gezicht zag; afstootend, omdat dit, naar mijn gevoel, scherp contrasteerde met haar werkelijke persoonlijkheid. Dat gebeurde bij de volgende gelegenheid. Zij droeg een merkwaardigen,

breeden armband, zoo breed dat het grootste gedeelte van den arm boven den elleboog er door bedekt werd. Schertsend vroeg ik haar eens of zij een prima donna, die de rol van Aïda vervulde, wellicht van haar armband beroofd had.

In een oogenblik veranderde haar geheele gelaat. Haar oogen verdonkerden en fonkelden tevens; het was of ik er haat in zag gloeien. Het gezicht vertrok; een grimige trek misvormde het. Zij hield de hand op de sluiting van den armband, of zij bevreesd was dat ik die zou trachten te openen.

„Elsa, wat scheelt je,” vroeg ik, geschrokken.

„Niets, niets, 't is uw schuld niet. Uw woorden brachten mij iets in den geest, dat is alles;” — zij aarzelde even — „iets, dat ik niet vergeten mag — maar dat ik mij op dit oogenblik niet behoef te herinneren.”

Na dezen avond sloeg ik Elsa Witz nauwkeurig gade, wanneer ik in het café was. Vele bijzonderheden vielen mij toen op, waarop ik eerst geen acht had geslagen. Zoo merkte ik op dat haar oogen niets misten van wat in het café gebeurde. Zelfs wanneer wij dansten gleden haar oogen onophoudelijk door de ruimte en namen iedereen

op. Wanneer wij niet dansten zaten wij altijd aan dezelfde tafel, aan het einde van 'n smalen doorloop langs den dansvloer, zoodat men vandaar een goed gezicht op den ingang had. Die ingang was de eenige, die het café bezat, dat zelf zeer klein was. Den ingang vooral verloor zij slechts zelden uit het oog — en plotseling drong het tot mij door dat Elsa Witz dit café iederen avond bezocht om op iemand te wachten. Ook merkte ik op dat zij slechts de dames gadesloeg, heeren lieten haar blijkbaar onverschillig.

Het gaf mij een koud, onaangenaam

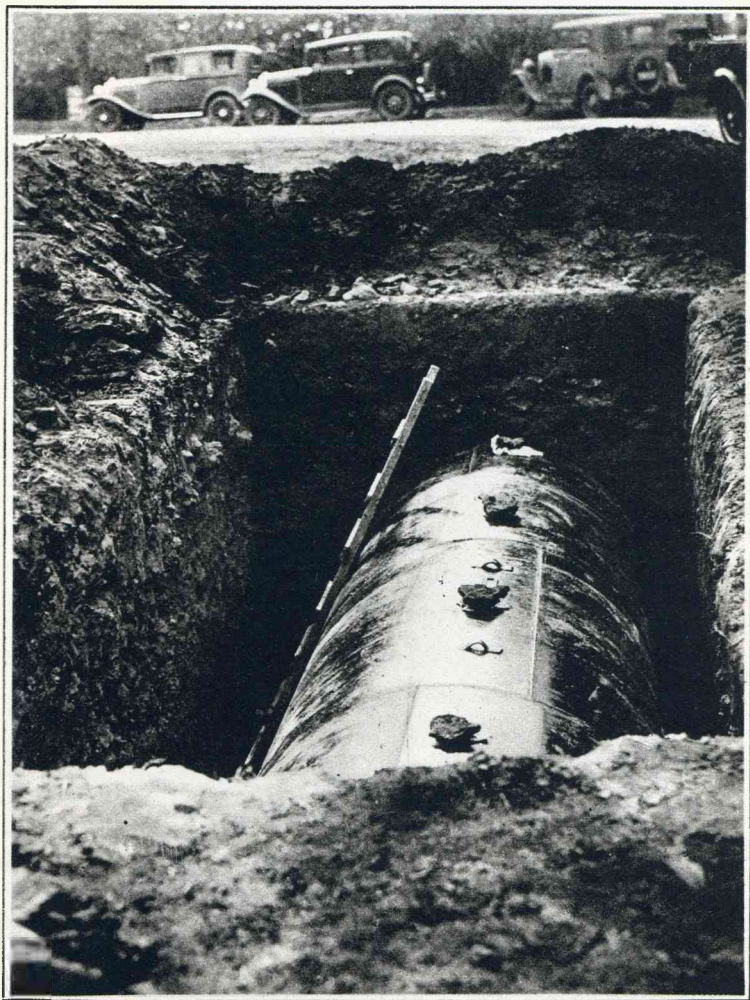
gevoel. Toen ik haar dit laatste resultaat van mijn observaties meedeelde, lachte Elsa. „Vrouwen zijn zooveel belangwekkender dan mannen,” zei ze. „Vele vrouwen verbergen een geheim en ik houd er daarom van vrouwen te bestudeeren.” Terwijl zij nog lachte, kwam weer die onheilspellende uitdrukking op haar gezicht, om bijna onmiddellijk weer te verdwijnen.

Verschillende typen bezochten dat café in Amsterdam. Hollandsche jongelui die er zich een avond kwamen vermaken, maar ook veel buitenlanders. Eens herkende ik een Pool, die ik twee jaar vroeger als samenzwearer tegen Pilsoedski in Warschau had leeren kennen. Ook zag ik er eens een Belg, bij de politie bekend als internationaal oplichter.

Toen kwam de avond welken ik verwacht had. Soms had ik gehoopt dat ik niet aanwezig zou zijn, wanneer de vrouw kwam, op wie Elsa Witz wachtte; maar ook was ik besloten, mocht ik aanwezig zijn, haar te helpen, zooveel in mijn vermogen lag. Want hulp zou zij zeker noodig hebben, en ik heb reeds vermeld dat ik Elsa Witz gaarne mocht.

Ik was met haar aan het dansen, toen ik plotseling voelde dat zij in mijn armen verstijfde. Ik keek haar aan en zag in haar oogen zoo'n uitdrukking van intense haat gloeien, als ik nooit meer bij iemand, laat staan een vrouw, hoop waar te nemen. Ik volgde haar blik — zij merkte niet eens dat ik mij half omkeerde — en zag toen dat haar oogen gericht waren op een vrouw, die pas binnengekomen was en met een heer aan een tafeltje was gaan zitten.

Weerzin, door een vrouw opgewekt, is dubbel onaangenaam. Deze vrouw boezemde mij absoluut weerzin in. Zij was zoo sterk gespierd als een man, te leelijker nog, daar zij zwaar gebouwd was. Haar gezicht was

DRANK-SMOKKELARIJ in Amerika. De politie in Amerika ontdekte kort geleden de grootste geheime destilleerderij van het land; de ondernemers hadden o. a. groote ondergrondse tanks om den smokkeldrank te bewaren.